

TRIBUNA

ABONAMENTUL

pe un an . 24 Cor.

pe jum. an . 12 "

pe o lună . 2 "

Nr. de Duminecă

pe un an . 4 Cor.

Pentru România și :

America . 10 Cor.

Nr. de zi pentru Ro-

mânia și străinătate pe

an 40 franci.

REDACTIA
și ADMINISTRAȚIA :
Deák Ferenc-utca 20.

INSERTIUNILE
se primesc la adminis-
trație.

Manuscrise nu se îna-
poiază.

Telefon pentru oraș și
comitat 502.

Lupta dela Oravița.

După clipele atât de înălțătoare dar atât de fugare ale serbărilor de alaltăieri, iată-ne în fața unei lupte. Mandatul dela Oravița e vacant și guvernul se aruncă cu lăcomie asupra prăzii.

Clubul deputaților noștri a înțeles că aici e nevoie de repeziciune în acțiunile sale și a avut energia de-a lua imediat o hotărâre: a proclamat candidatura venerabilului președinte al partidului național român, dl Gheorghe Pop de Băsești. Guvernul lansase de mai înainte chiar, încă în ziua din-
tăie, candidatura profesorului renegat Siegescu din Budapesta.

Pentru orice român conștient alegerea e ușoară. Badea Gheorghe nu e numai președintele partidului național, ci este în același timp unul din cei mai respectați frunțași, conducătorul efectiv al unui puternic ținut românesc. Autoritatea morală, reputațiunea de șef ce-l înconjură, îi asigură dragostea tuturor. Orăvicenii pot fi mândri că partidul național a distins cercul lor cu candidatura președintelui partidului. Moștenirea lui Brediceanu nici nu putea fi trecută decât unui om de aceiaș autoritate, de aceiaș situație morală ca acel ce a știut să cucerească cea mai mare sumă de popularitate în Bănat.

Ne aducem aminte cu toții de alegerea dela Cehul Sălajului. Inima ni-se strânge de durere și de rușine când scenele de acolo ne răsar înaintea ochilor. O ceată de 30—40 de bătauși unguri plătiți, ciomăgași pândind la

capul unui podișor, atacă peste o mie de alegători români, îi risipesc și rănesc pe candidatul lor, pe cel mai bun și cel mai simpativ bătrân, pe badea Gheorghe. Să mărturisim, că, orice s'ar spune, alegerea dela Ceh rămâne o pată nu pentru vrășmașii noștri, ci pentru noi toți românii din țara asta. Nu are nici timpul puterea de a șterge astfel de pete, ci ele roșesc mereu pe fruntea unui popor. Iată pentru ce orăvicenii pot fi mândri că partidul i-a încredințat tocmai pe dânșii cu cinstea de a șterge rușinea asta.

Nu ne îndoim că frunțașii din Oravița se vor pătrunde de însemnătatea acestui lucru. Dacă nici un alt motiv nu i-ar îndemna la luptă, acesta singur ar ajunge pentru a-i sili la cele mai mari opintiri și jertfe. Oravița a dat odată dovadă că nu are numai majoritatea voturilor românești, deci posibilitatea *materială*, ci și posibilitatea *morală* a izbânzii: conștiința națională trezită, frunțași iubitori de neam, un popor luminat și viguros care respinge toate ademenirile și se împotrivesc înfricărilor. Ar fi o rușine și un adevărat dezastru pentru noi dacă, după izbânda din anul 1906, orăvicenii ar îngădui ca guvernul să le smulgă mandatul din mână.

»Este mai greu de a păstra decât a cuceri un lucru«. Cuvântul acesta ne vine acum în minte. Și într'adevăr, a fost în orice caz mai ușor să cucerești într'un avânt de entuziasm, într'un asalt irezistibil, mandatul dela Oravița, decât de a-l păstra acuma. Căci într'un răstimp mai scurt de trei ani,

situația în graniță s'a schimbat mult. În timpul acesta s'a ridicat amenințătoare și a crescut o mare primejdie. În Caransebeș un om lipsit de orice scrupul, un aventurier și parvenit politic de cea mai respingătoare specie a izbutit să-și întemeieze pe slăbiciunile și păcatele noastre un adevărat peșalic politic. Nu mai cercetăm cauzele pentru cari Burdea a ajuns să fie azi stăpânul graniței. E cert un lucru: izbânda lui, deși trecătoare, e un caz de precedentă extraordinară de primejdios. Dacă Burdea va răuși să se menție, dacă el va putea să amortească cu totul conștiința națională cu narcoticul micilor hatăruri și gheșefturi personale sau să o sugrume cu brutalitatea marilor mișelii, vom vedea în curând ridicându-se în fiecare ținut câte un Burdea și în scurtă vreme tot teitorul poporului nostru va fi cutropit de acest nou soi de trădători politici.

Pentru aceia alegerea dela Oravița are să fie de o însemnătate deosebită. Ahea ne aflăm în cele dintăiu zile ale campaniei electorale, și alături de Siegescu, candidatul guvernului, Burdea și-a făcut apariția în cerc. Intenția lor e deci vădită. Oravița învecinată e cel dintăiu pas pe care Burdea vrea să-l facă ieșind din cercul său, Oravița trebuie deci anexată la pașalâcul Caransebeșului.

Dacă planul lui Burdea va izbuti el a cuceri o nouă și mare sferă de influență și în vârful ei va cocoța pe ciracul său șiret și abil, cu diplome de savantlâc, cu aspirații de viitor șef politic al unui partid »moderat«, pe profesorașul Siegescu.

FOIȚA ZIARULUI «TRIBUNA».

Din literatura italiană.

Edmondo de Amicis.

ORDONANȚA.

De patru ani trăiau tot împreună, și în tot timpul acesta nici unul din ei nu a uitat nici un moment, că unul este ofițer iar celalalt soldat. Unul era aspru soldătește, celalalt supus soldătește. Se iubeau, dar cu acea iubire aspră și mută, care nu se arată, care nu strigă, care înăbușe un avânt de dragoste sub o mișcare de respect; o iubire elocventă când tace, și mută când se vorbește; o iubire care fuge de înduioșări lățișe când nevoia de a plânge strânge buzele și face să înghiță lacrimile, ca să nu pară slăbiciune. Intre ei, nu se vorbea decât puțin, se înțelegeau dintr'o silabă, dintr'o mișcare, dintr'o clipeală de pleoape: regulatorul amândoora era ceasornicul, care regulă totul, chiar și pașii și vorbele în disciplina cea mai aspră.

— Domnule locotenent, mai doriți ceva?

— Nu.

— Pot să plec?

— Pleacă!

Aceasta era zilnic, când ordonanța ieșea din cameră: nici o vorbă mai mult. Astfel trecuseră zilele, lunile, anii — patru ani — în cazarmă, în casă, în lagăr, în marșuri, în războiu, și puțin câte puțin, în inimile amândoora crescuse dragostea aceia profundă, aspră și aproape necunoscută. În mutismul acela neschimbat, în vor-

birea aceia soldătească, în schimbările acelea de privire cari însemnau la unul: fă cutare lucru, la altul, am înțeles, era pentru cine ar fi cunoscut felul amândoora, atâta politeță, atâta dragoste, atâta inimă, în cât orice altă manifestație de afecțiune ar fi fost de prisos.

În momente solemne, au fost unul lângă altul în fața tunurilor inamice și la fiecare șuierătură de granată, unul căuta repede cu ochii pe celalalt și găsimdu-l, suspina gândind: Trecu și asta.

Mai multe nopți, au veghiat împreună la avansporturi, pe ploaie, cu picioarele în noroi, cu vântul ce le tăia obrazul, și dimineața, când venea batalionul de schimb, schimbaseră un surâs între ei, cași când ar fi vrut să zică: — Ne întoarcem în lagăr; bucură-te; o să te odihnești.

Decâte-ori, în timpul vre-unui marș lung de vară, amândoi se uitau în același timp la pietrele chilometrice după marginea șoselei, și decâte-ori, când ajungeau la cea din urmă, după ce socotiseră mai bine de patruzeci, nu schimbau între ei o căutătură de îmbărbătare și de mulțămire, care însemna: — Încă două, — încă una — am ajuns.

Decâte-ori seara în lagăr, când se culcau cu gândul la împușcăturile vrășmașului care o să-i deștepte în puterea nopții, după ce unul din ei se întinsese sub cort, iar celalalt îl învălise bine cu mantaua ca să-l apere de răceala nopții, — noapte bună, domnule locotenent, zise soldatul plecând, decâte-ori locotenentului nu i-se păruse că glasul acela tremura, iar ultima vorbă nu o zisesese toată, și dânsul tot asemenea îi răspunsese.

Alte-ori, pe când unul întindea celuilalt o scri-

soare sosită, iar acesta întindea nerăbdător mâna ca să o ia, pe fețele amândoora trecea un surâs. — O scrisoare d'acasă; cunosc scrisul; este dela mama-ta — voia să zică unul; — mulțămesc, voia să zică celalalt, mi-ai adus o bucurie.

Când treceau toate acestea, amândoi își reluau obiceiurile lor tăcute și aspre. Niciodată, mândrul soldat, când se prezenta sau când pleca din fața ofițerului său, nu uita să-și ducă mâna la chipiu, cu o mișcare scurtă, ridicând capul și privindu-l drept în ochi, nemișcat; iar când pleca, »stânga 'n pre« o făcea totdeauna cum era scris în reglement.

Trăiau împreună numai de patru ani, dar soldatul, care începuse să fie ordonanță după primul an de serviciu, isprăvisse termenul.

Intr'o zi, comandantului de regiment îi sosi ordinul de liberare al contingentului său.

În ziua aceea, între ofițer și soldat se schimbă câteva vorbe mai mult ca de obicei, dar inimile lor își vorbeau mai mult.

— Doriți altceva?

— Nu... A sosit ordinul de liberare a contingentului tău; peste zece zile o să pleci.

Urmă o tăcere scurtă, fără ca ochii lor să se întâlnească...

— Pot să plec?

— Poți să pleci.

De data asta, nu zisesese numai »pleacă«; era un pas mai mult, spre gingășie.

Inimile li-se strânse, dar nu la fel la amândoi. Unul pierdea un prieten, ba mai mult decât un prieten: un frate care-l iubea cu o dragoste aproape sfântă. Celalalt pierdea asemenea un prieten, un frate, dar acela rămânea, cestalalt se în-

Carașul este azi bolnav. Alegerea dela Oravița va fi ca o diagnoză, căci va stabili până unde a înaintat boala, dacă ea e staționară sau dacă ea cucerește.

Sunt presemne triste: sunt preoți și învățători cari se prostituiesc singuri făcând suita candidatului guvernamental și a lui Burdea. Facem deci apel la toți bunii români din cercul Oraviței și mai ales la fruntașii de acolo să înceapă imediat cu cea mai mare energie campania electorală.

Cine va lipsi dela postul său, dela datoria sa, va purta o parte din marea responsabilitate ce va apăsa pe toți pentru înfrângere. Dimpotrivă dacă toți își vor înțelege datoria, dacă toți se vor pătrunde de duhul marelui mort de-a cărui moștenire de cinste, de curățenie și de naționalism este vorba, atunci izbânda a doua, mai grea și mai mare decât cea dintâiu trebuie să fie a noastră și oravicienii vor avea cinstea să înscrie o pagină de glorie în cartea luptelor noastre naționale.

Sașii criticați de nemții din Bănat. Dăunăzi am înregistrat cuvântarea deputatului sas Gottfried Kuales din Bistrița către alegătorii săi. Ziarul naționaliștilor germani din Timișoara critică în ton sarcastic politica deputatilor sași și cuvântarea dlui Kuales. Este un raport foarte nesănătos, zice »Deutsch ung. Volksfreund«, când un popor ca sașii trăiește din »bunavoința« guvernului, cum a zis dl Kuales. Cuvintele astea amintesc povestea cu uriașul care acordă copilului său celui mai »iubit« favoarea de a-l înghiți cel din urmă, având dreptul să privească pregătirile ce se fac pentru moartea sa. La urmă ziarul german din Timișoara spune că azi între sași sunt puțini, cari să mai aprobe politica lor oficială.

Proiectul contingentului de recruți. În ședința de ieri, camera a hotărât să întrerupă discuția asupra reformei dărilor. La ordinea zilei vor fi de azi încolo proiectele pentru recruți. Majoritatea parlamentară se găsește acum în fața unei dileme grele. Mai dăunăzi, la o conferință intimă kossuthiștii să laudau, că nu vor vota contingentul de recruți, până nu li-se vor face concesioni în chestia băncii. Pe de altă parte, în țara întregă s'au făcut pregătirile pentru înrolări,

torcea acasă. Să te întorci acasă! După atâția ani, după atâtea pericole, după ce deatâtea ori, seara, în lagăr, când răsună notele lungi și plângătoare ale »stingereii« și sub corturi se sting luminile una câte una, iar peste orașul acela de corturi, atât de viu puțin mai înainte, se întinde o liniște profundă: după ce de atâtea ori, în momentele acelea de melancolie, a lăsat capul pe mână gândindu-se la biata mamă și întrebându-se: — Ce-o fi făcând acum biata mamă? — să se întoarcă acasă! După ce, de atâtea ori, pe înserat, în tabără, a auzit ici-colo, la soldații din satul lui, cântând cântece de țară, acelea ce se cântă acasă, vara, la arie, pe când luna lumina așa de viu și între atâtea glasuri cunoscute de ale prietenilor și rudelor, auzea un glas limpede, argintiu, tremurat, care știa așa de bine drumul inimii; după ce a binecuvântat de atâtea ori acele cântece, ca o salutare a mamei din depărtare... să te întorci! Să te întorci pe neașteptate! Să vezi iar câmpia aceea, casele acelea; să vezi de departe coperișul acela, să ajungi abia suflând în curtea aceea dragă, să-ți iasă înainte sorioara crescută mare, frățiorul ajuns flăcău, să alerge la strigătele lor toți ceilalți, să vii între ei, apoi să te smulgi din îmbrățișerile lor, să dai fuga în casă, să-ți chemi pe mama, să o vezi venindu-ți înainte cu brațele deschise și cu ochi plini de lacrimi, să-ți se arunce de gât și să te simți strâns de acele brațe dragi și să simți cele mai sfinte bucurii omenești, sunt lucruri la cari nu-

asa că dacă nu s'ar vota acum proiectul, țara ar suferi pagube însemnate și nu s'ar mai putea încunjuța nici izbucnirea unei crize. — Noi știm însă, că partidul kossuthist e obișnuit să se târ-guiască. Uneori el își uită bucuros și de cuvântul dat.

Din România.

Telegramele schimbate între Suverani și Doamna Elena Cuza. Iată depeșa trimisă de Suverani Doamnei Elena Cuza cu prilejul aniversării Unirii Principatelor:

Măriei Sale Principesa Elena Cuza

Piatra-N.

Cu prilejul jubileului de 50 ani al Unirii, pe care îl sărbătorim cu țara întreagă, gândirile noastre se îndreptează cu dragoste către soția lui Alexandru Ion I., căreia aducem omajul venerațiunii și afecțiunii noastre.

Carol, Elisabeta.

La această telegramă, Doamna Cuza a răspuns:

Majestaților Lor Regelui și Reginei României.

Profund recunoscătoare Majestaților Voastre, vin cu sufletul plin de recunoștință a Vă aduce mulțămirile mele.

Elena Cuza.

Statuia lui Cuza. Ni-se scrie din Craiova: Pe zidurile orașului, s'au lipit manifeste din inițiativa dl Mișu N. Popp, cari chiamă pe cetățeni să subscrie pentru ridicarea unei statui marelui Cuza și în orașul nostru.

Se pare că conștiința națiunii adormită, s'a trezit ca prin farmec, la glasul dlui Iorga.

Trebuie să se știe că interpelarea sa a dat frumosul prilej ca neamul să-și arate nobilele sentimente.

Câțiva profesori secundari dorind să popularizeze științele și artele, au deschis în amfiteatrul Lyceului Carol cursuri populare.

În fiecare săptămână se țin câte două prelegeri.

mai gândindu-te, îndulcesc orice amărăciune, vindecă orice rană sufletească.

Totuși, soldatului i-se lăsase o piatră pe suflet gândindu-se să se despărță de ofițerul său. Un soldat bun nu lapadă mautaua ce i-a servit atâția ani de plapumă și de pernă, pe care a scuturat-o și a cârpit-o de atâtea ori, fără să simță în inimă, o tristețe amestecată cu bucurie, ca și cum s'ar despărță de un prieten cu care te-ai certat, cu care ai vrea să-ți supărare dar pe care totuși îl iubești. Buzunarele acelea dela spate, în cari, la închisoare își ascundea pipa când venea ofițerul, o să le caute cu mâinile... ce năcaz că n'o să le mai găsească!

Ofițerul era îngândurat, și nu vorbea mai mult ca de obicei. Asemenea și soldatul. Dar ochii lor se întâlneau mai des și mai lung, și parcă ziceau: — Îți pare rău; știu! — Soldatul își făcea treburile mai încet ca să stea mai mult în casă și să profite de timpul cât mai aveau de stat împreună, în aceste ultime zile. La început, făcea treburile încet, apoi și mai încet; în urmă scutura mereu praful de pe scaune și după masă, mai des ca altă dată, dar îngândurat, dând cu cârpa fără să șteargă nimic. Ofițerul, drept și nemișcat, sta cu brațele încrucișate înaintea oglinzei, uitându-se la soldatul său, urmărindu-i orice mișcare, orice schimbare a feței, iar când soldatul se uita la el, ofițerul își ridica ochii în tavan, făcându-se nepăsător.

— Domnule locotenent, pot să plec.

— Poți să pleci.

Chestiunea Balcanică.

Austria indignată de atitudinea Serbiei.

»N. Fr. Presse« scrie despre situațiunea Serbiei că e foarte încordată. Memorandul scris e un joc periculos. El se poate compara cu săgeată, ce se va reîntoarce în pieptul celui care i-a dat drumul. Austria vrea să trăiască în pace și opinia ei publică are oroare de războiu. Dacă conflictul nu se va putea evita cu nici un preț, atunci ea își va face datoria. Deja se așteaptă momentul decisiv, când va fi sunat orașul premă.

Nota Austriei către marile Puteri.

Corespondentul din Viena al ziarului englez »Daily Chronicle« a comunicat că guvernul austriac a adresat o notă cabinetelor marilor Puteri, prin care le face cunoscută continuile pregătiri de războiu ale Serbiei și pofta lor nemăsurată de războiu. Corespondentul ziarului mai adaogă că față de atitudinea dușmănoasă a Serbiei, Austria gândește să ia măsuri energice ca să împiedice odată capăt stării de nesuferit dela graț...

Continuarea negocierilor austro-turcești.

Se anunță din Viena: Din izvor sigur se aude că decurg în mod mulțămitor negocierile cu privire la protocolul austro-turc.

Chestiunea, dacă domeniile din Bosnia sunt domeni de coroană, sau nu, s'a șters dela agenda zilei.

Răspunsul guvernului rus la contra-propunerea Turciei.

Se anunță din Petersburg: D. Iswolski a rețutieri ambasadorului turc răspunsul la contra-propunerea guvernului turc cu privire la proiectul financiar rus dintre Bulgaria și Turcia. Răspunsul relevă că guvernul rus salută comunicarea făcută de guvernul turc ca o expresiune a simțirii în principiu la proiectul rus și deschide drumul pentru regularea definitivă a chestiunii. Cât despre planul Turciei asupra lichidării simțitane a despăgubirii de războiu către Rusia, guvernul rus este însuflețit de sentimentele cele mai amicale pentru Turcia și este gata în principiu de a lua în considerare această chestiune, firește sub condiția garantării drepturilor și intereselor...

Și soldatul plecă; dar de-abea ieșea pe ușă, ofițerul îi strigă:

— Vino 'ncoace.

— Porunciți?

— Nimic... Vream să-ți spui... nimic, nimic... să faci mâine, poți să pleci.

Poate că-l chemase ca să-l vadă, și după ce ieșise se uită lung la ușă.

Sosi ziua plecării. Ofițerul sta la masă, în fața uși. Peste o jumătate de ceas, soldatul o să treacă ca să-și ia ziua bună dela el. Ofițerul furcă trimetea spre tavan nori de fum, pe cari îi urmărea cu ochii până ce se risipeau. Fumul tăcea cându-i peste ochi, îi făcea să lăcrimeze, și când în când și le ștergea cu dosul mâinii, năvălindu-se că-i curgeau lacrimi așa de mari, de să fi zis că plânge. Își zicea că din pricina fumului îi lăcrăma ochii, și voia să se înșele pe sine, gândind pe socoteala țigărei ceia ce-i pornea în inimă. Și se gândea: — ... Ei, da! trebuia să aștept la aceasta. De ce să mă întristez? Parcă nu știam, încă dela început, că n'o să stea mine cât lumea!? Nu știam că miliția ține câțiva ani? Nu știam că omul acesta are o casă, o familie, dela care a plecat cu părere de rău și se întoarce cu bucurie? Ce; o să-i pretinz să mereu soldat, pentru gustul meu? Aș fi prea goist... Ba chiar sunt. Ce-l leagă de mine? i-am făcut? Ce-mi datorește mine?... Nu i-am dat decât mojiicii; nu m'a văzut decât posomorât. Așa sunt eu, așa mi-e felul! Nu știu să vorbesc blând, și-apoi... nici nu trebuie. Dar cel puțin,

Boalele secrete!

scurgerea, arderea, atât la bărbați cât și la femei, după cum o dovedesc scrisorile de recunoștință se vindecă foarte repede prin medicamentul »Gonotoi«. Acest medicament se bea. Prețul unei sticle 6 cor. comanda de 3 sticle cu 12 cor. se expediază franco. — — — capătă pe lângă cea mai mare discrețiune dela Farmacia Salvator în Roma nr. 1 (Slavonia). — — —

Aviz teologilor ort. rom.

Un preot foarte bătrân din Bănat, cu stare materială foarte bună, cu parohie clasa I, are de unica ereditate o nepoată, la care voiește a-și aduce un capelan. Adresele a se trimite acestei redacțiuni.

ANUNȚ.

În hotarul comunei Homorog se află de vânzare 300 jugăre de pământ cu edificile economice, pe lângă condițiuni favorabile. Se poate cumpăra și în parcele mai mici. Ceice voiesc a cumpăra să se adreseze subscrisului.

Dr. George Rocsin, adv.
Nagyvárad.

In atențiunea celor ce suferă de stomac!

Picurii de stomac

foarte renumiți și veritabili
::: alui Brady :::

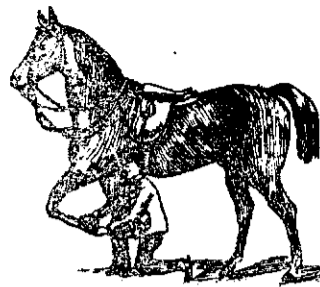
vindecă îndată: lipsa de apetit, durerile de stomac, greața, slăbirea stomacului, neregularitățile mișturii, durerea de cap, anemia, etc. Marca de scutire. Mu'te mii de epistole de recunoștință și mulțumită. Prețul unei sticle mici cu modul de întrebuințare 80 fil. — O sticlă mare 1 Cor. 40 fil. Se poate căpăta la toate farmaciile. Magazin princ. la BRADY G. farmacie la „Regele Ungariei”

Feriți-vă de imitațiuni! Picurii de stomac a lui Brady trebuie să fie provăzuiți cu marca de scutire și cu subscrierea de mai sus.

WIEN, I. Bez. Fleischmarkt 1. Depôt 241, de unde cartea interesantă „Specialbrosura” la cerere se trimite gratuită. — Pentru 5 Cor. se trimite francat 6 sticle mici, pentru 4 Cor. 50 fil. 3 sticle mari.

Făurărie și potcovărie nouă.

Am onoare a încunoștința on. public din loc și jur posesor de cal, că am deschis

făurărie și potcovărie

In Strada Nádor Nr. 4
(în casa Nemess Géza).

Pregătesc tot felul de potcoave igienice, la dorință potcovesc și în grajd acasă, primesc a potcovi lunar, cu prețurile cele mai moderate, precum și pregătirea a orice soi de trăsuri domnești moderne.

Angajându-mă la aceasta, rog binevoitorul sprijin al on. public.

Cu distinsă stimă

Schreiber Ferencz
potcovar diplomat și specialist.

BANCA NAȚIONALĂ A ROMÂNIEI.

SITUAȚIUNE SUMARA

1908. 26 Ianuarie.	ACTIV	1909. 17 Ianuarie 23 Ianuarie.
135276292	95506292 Reserva metalică Aur 89518605	123636221 125736065
1453571	39770000 „ Trate Aur 36217460	944347 963331
62374913	Argint și diverse monete	55416908 54949821
7945600	Portofoliu Român și Străin	27641117 27517668
17511401	*) Impr. contra ef. publice 11459900	11999924 11999924
11999924	„ „ „ „ In cont curent 16057768	15296433 15296433
15638508	Fonduri publice	3187121 3187121
3243121	Efectele fondului de rezervă	5970297 5970297
5928904	„ „ „ „ amortisarea imob. și material	701839 701940
641562	Imobili	217143 230027
216774	Mobilior și Mașini de Imarimaria	101856064 106504564
105688134	Cheltuieli de Administrațiune	17897093 15321889
—	Deposite libera	31233914 30223755
17381445	„ „ „ & provizoria	395998421 398602835
21577539	Compturi curinți	12000000 12000000
406877688	Compturi de valori	26380304 26380304
	PASIV	3863598 3863598
12000000	Capital	251695860 249579030
24574391	Fond de rezervă	— —
3603940	Fondul amortisării imobilelor și material	202595 275339
260726030	Bilete de Bancă în circulațiune	— —
—	Profituri și pierderi	101856064 106504564
285193	Dobânzi și beneficii diverse	395998421 398602835
—	Compturi curinți	
105688134	„ „ „ & provizoria	
406977688	Deposite de retras	

Scorptul 5% *) Dobânda 5 1/2%

Premiat cu medalia cea mare la exp. milenară din Bpesta în 1896.

Turnătoria de clopote. Fabrica de scaune de fer pentru clopote, alu ANTONIU NOVOTNY TIMIȘOARA - FABRIC. -

recomandă spre pregătirea clopotelor nouă, precum la turnarea de nouă a clopotelor stăcitate, spre facerea de clopote întregi, armonioase pe garanție, de mai mulți ani provăzute cu ajustări de fer bătut, construite spre a le întoarce în ușurință în ori-ce parte, îndată clopotele sunt bătute de o lăture fiind astfel scutite de crepare. Se recomandă de dânsul în- deosebite CLOPOTELE GĂURITE ventate și pre- în mai multe rânduri, eari sunt provăzute în partea superioară — violina — cu găuri ca figura S și au un ton mai intensiv, mai răsunător, mai limpede, mai plăcut și cu vibrare mai voluminoasă decât cele de sistem vechiu, astfel că un clopot patentat de 327 klg. este egal în ton cu un clopot de 461 klg. patentat după sistemul vechiu. Se mai recomandă spre facerea scaunelor de fer bătut, de sine stătătoare, — spre preadjustarea clopotelor vechi cu ajustare de fer bătut — ca și spre turnarea de toate de metal. Prețouranturi ilustrate gratis.

Acest conservativ al mânilor, este compus din substanțe recunoscute de știința cosmetică modernă, ca cele mai bune și inofensive pentru catifelarea și îngrijirea mânilor și întrece în efect, orice alt preparat de acest fel. Se întrebuințează cu mult succes contra roșeții

mânilor și contra tuturor altor efectiuni a pielii mânilor. „Molly” este un remediu excelent pentru mâinile cari se ocupă regulat cu lucrul de casă; moaie pielea în scurt timp și dă mânilor o albeață foarte plăcută.

Prețul unui flacon 1 cor.

Se prepară și se vinde la:

Drogueria și parfumeria NESTOR HANZU
Arad, Weitzer János-utca 2.

„MOLLY“

— In trei zile face mâinile —
catifelate și albe ca spuma.

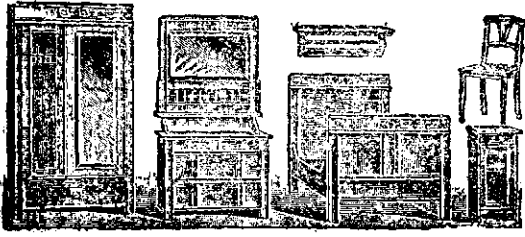
Marca înregistrată.

Decorat cu medaile la expoziția din 1907 în Pécs.

GEORGE STAHL

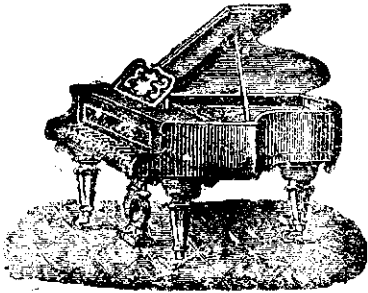
Iemnar de mobile și edificii — LUGOȘ.

Ist recomandă on. pu-
blice din Lugoș și jur
marele maga-
zin de mobile
fabricația proprie din
Str. Templom 15,

unde ține în deposit
mobile de lăcățarie,
odăți și saloni, precum și
mobile tapesiate până
la cele mai luxoase.

Face tot felul de lucruri pentru edificii, așa d. e. tapete, mai de-
parte mobilier de locuințe, prăvălii, farmacia, birouri și școli, după de-
semnul propriu sau dat, în cel mai scurt timp.

Piane și harmonice.

In salonul de piane

F. A. Kauffmann

Sibiu, Gr. Ring 14

se țin piane numai dela firmele cele mai renumite

„Zeitter și Winkelmann“, Braunschweig.

F. Robert Reinhold, Viena. Belehrad, Viena.—

„Lauberger și Gloss“, Viena. Kotykiewicz, Viena.

A. Petrof, Königsätz-Viena. Estey-Organ, Londra.

Reparaturi speciale solide și garantate.

Fritsch & Connert

atelier de ghete.

Mediaș — Medgyes.

Lucru de mână garantat.

Ghete de șevro pentru domni . . .	K 11.—
„ „ box „ „ „ . . .	K 11.—
„ „ șevro pt dame cu bumbi . . .	K 10.50
„ „ „ „ cu șirete . . .	K 9.50
Jumătăți de șevro pentru dame . . .	K 8.—
Ghete tari de muncitori dela . . .	K 6.80
Ghete de copii dela	K 3.—

Material de I-a clasă.**KATZKY ANTAL**

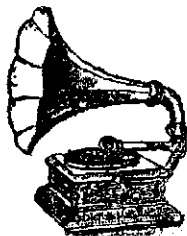
atelier mehanic de mașini de cusut
și biciclete
Temesvár, Belváros
Lonovics-u. 6 sz. (Intra-
rea prin partea str. Jenő Köhlerczeg).

Se angajază să repare și să procure mașini de cusut, mașini
de împietit clorapi, biciclete motoare, automobile, gra-
mofoane și mașini de scris, precum sonerii electrice și repa-
rarea telegrafelor de casă și introducerea lor.

Ține în deposit mașini de cusut vechi și
biciclete, tot așa gramofone și părți sepa-
rate de mașini de cusut și biciclete.

Mare asortiment în plăci românești pentru gra-
mofoane cu diametru de 25 cm., 4 cor. 50 fl.

Preț curent gratuit și porto franco.

FRAȚII BURZA

ARAD, Boros-Béni tér.

recomandă depositul lor cel bogat, prăgini de, fer
plăci de fer, osii de fer, instrumente de fer,
sobe de fer turnat, mașini de gătit, sârme și
cuie de sârmă, lanțuri, săpi, arșeu, furci de
oțel și tot felul de vase de bucătărie de fer
o ——— turnat și smălțuite. ——— o

Mare depozit de stropitoare sistem „Wermorel“.

— Mare depozit de revolvere —
cu repetiție, arme și revizite de
o o o împușcat. o o o

Deposit de mașini agricole.

așa d. e. pluguri de oțel sistem Sack, ma-
șini de sămănaș, grape, tăietoare de pae
și napi, cântare. Mare magazin.

Cea mai bună calitate în plăci de catran
(păcură), și asfalt pentru acoperit casele.

Comandele din provincie se îndeplinesc punctual.

Telefon Nr. 604.

Telefon Nr. 604.

Firmă românească.

La apotecarul

N. CORNEL DEMETER în Orăștie (Szászváros)

se găsesc următoarele:

Preparate medicale

leacuri de casă, neapărat trebuitoare în fiecare familie :

Conținutul medicamentelor de mai jos sunt folosite de cei mai renumiți profesori și medici și sunt
recunoscute de cele mai bune!

Dolicin contra tusei, răgușelei, durerii de piept, ofticoi, tusei mă-
gărești, eatharului, astmei, greutateii de respirat, lungoarei
și tusei seci. La copii și copile contra tusei măgărești are efect admi-
rabil. „Dolicin“-ul are efect bun asupra apetitului și întărește corpul,
iar flegma o dizolvază și astfel mai ușor să și rupe. Ferbințelile și
asudatul de noapte înceată; mărește greutatea corpului și deci con-
tribue mult la însănătoșire. Prețul 1.20 și 2 cor.

Prav contra durerii de cap. Bun și în cazuri de influență. Prețul 1 cor.

Capsic unsoare. Iui, răcelilor de cap, dinți și nervi, precum și
serintiturilor. Cele mai îmbătrânite boale le vindecă. Prețul 1 cor.
20 fil. și 2 cor.

Centarin contra morburilor de stomach, precum la lipsa de apetit,
greață, misturea rea, catarul și aprinderea de stomach și vomarea,
sgârșcirile cele mai grele: leac sigur! Folosește și la curățirea sân-
gelui. Prețul 1 cor. 20 fileri și 2 cor.

Laxbonbons. Inchiderea scaunului e cauza diferitelor morburii precum
palpitarea de inimă, amețeli, dureri de cap și altele. Deci cine suferă
de închiderea scaunului, numai decât să comande „Lax bonbons“,
zacharele purgative plăcute și dulci la luat, Prețul 1 coroană.

Kaljodsarsaparil. Mijloc excelent pentru curățirea sângelui la sifilis
morburile tinerețelor, precum la răgușală sifilitică durere de oase,
excese și bube-sgrăbanțe pe față, nas sau pe orice parte a corpului
— ba chiar și la ranele sifilice, 1 sticlă 2 cor.

Esență contra bătăturilor (ochi de gălnă) 80 fil. Prav contra opăritului la co-
pii, 60 fil. Prav contra asudatului la mâni și picioare, 60 fileri. Unsoare contra
rilelor cu efect sigur și rapid, 1 cor. 20 fil. Pionri pentru ochi, are efect sigur în
privința conservării și vederii ochilor. Aceasta întărește ochii slăbiți, delăturașă
roșeața, și celor slabi de vedere le întărește vederea, 70 fil. Pilule laxativ purga-
tive, la caz de incuiera scaunului și reguiera acestuia, 70 fil. Demibom, contra
insomniei (la amețeli de cap), și neliniște nervoasă, 6 cor. 20 fil. Unsoare de casă
mijloc probat în contra tuturor ranelor, precum sunt bube, umflături, peoingini și alte
rane, 1 cor. Liq de fer, la copii și la mari, contra anemiei, slabi de sânge, slab de
corp — și rămași în dezvoltare. Contra palidității la față. Prețul 2 cor.

Grijiți această listă de prețuri ca la caz de lipsă să aveți adresa cores-
punzătoare.

Adresați-vă cu Incredere la

Apotecarul N. CORNEL DEMETER

în Orăștie (Szászváros) lângă bis. evang. ref.